

Rigsdagstidende.

1855. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 201.

Sjette Sessions anden Samling.

65de Møde.

Lovendagen den 24de Marts.

(Forts.)

Indenrigsministeren (fortsat): Det er altid ganske naturligt, at der er Modsigelse imellem de forskjellige Udtalelser, naar man lægger Mærke til, at det er forskjellige Parter, der udtale sig paa forskjellige Sider. Forøvrigt er det ikke af videre Indsigt paa Sagen, og jeg skal ikke opholde mig længere derved. Da hele Udvalget har indstillet den § 2, og da jeg anseer det gavnligt for Sagen, at de ubestemte Udtryk i Lovven: „Indenrigsministeren skal foranstalte det Fornødne,“ der her have faaet en saa usikker Betydning, erholde en Fortolkning ved Loven saaledes, at de tvende opgivne Hovedspørgsmaal i Sagen først skulle afgjøres ved Dom, skal jeg saaledes efter alt, hvad her er forhandlet, gjentage, at jeg langt hellere end at modtage en ubestemt Henviisning til den ældre Forskrift, saa at jeg altsaa ikke vidste, hvorledes jeg nu skulde tage fat paa Sagen, maa ønske en bestemt Regel om, hvorledes Mølleloven skal forstaaes.

Ordføreren: Hvad der for mig har vakt Betænkelse ved § 2, det er, at jeg frygter for, at vi ved at antage den ville komme til at befatte os med Noget, hvortil vi mangle den tilbørlige Competence. Er Foreningen af 1665 et reent privat Forhold mellem Aarhus Indvaanere og Mølleieren, saa synes jeg ikke, vi kunne paalægge dem at faae afgjort, i fornødent Fald ved Domslovenes

Kjendelse, hvad Betydning denne private Overenskomst har; det forekommer mig at være et Spørgsmaal, som Lovgiveren ikke kan blande sig i. Finder den ærede Minister imidlertid ikke nogen Betænkelse fra denne Side, saa har jeg naturligvis aldeles Intet at indvende imod at stemme for § 2. Jeg vil imidlertid gjentage, at, hvad jeg her har sagt, kun er sagt af mig personlig, men ikke paa Udvalgets Begne.

Indenrigsministeren: I den Henseende deler jeg ikke den ærede Ordførers Betænkelse; jeg har, som bemærket, havt mere Betænkelse ved den anden Passus, at Domslovene skulde afgjøre Spørgsmaalet om Tabet. Jeg havde endog antaget, at den første Bestemmelse kunde gjøres gjældende, uden at Loven gav nogen udtrykelig Forskrift derom. Efter Mølleloven skal Indenrigsministeren nemlig foranstalte afgjort, hvor stort Tab Møllerne lide, hvis Mølletvangen bliver ophævet, og naar dette nu igjen afhænger af et andet omtvistet Retsforhold, her, om den lave Mølle-tax for Aarhus By er Gjenstand for en ubetinget Ret, eller om Retten til samme er betinget af Mølletvangen, saa antager jeg, at Statskassen ifølge Mølleloven har en retlig Interesse i at faae det omhandlede Spørgsmaal afgjort, og det er i alt Fald ganske naturligt, at Lovgiveren giver Myndighed til at faae en sliig retlig Interesse afgjort ved Domslovene. Hvis de to Parter, der staae imod hinanden, Møllereren og Byen, ikke ville have deres Mellemværende afgjort, saa er det naturligvis Noget, jeg hverken kan eller vil tvinge dem til, men den Interesse, jeg har at gjøre gjældende for at opfylde Mølleloven, mener